

སྒྲིབ་ཚན་ཉི་ཤུ་བ། མིའི་གཤེས་ཀའི་སྒྲིབ་
Lesson 20 People's Characters

Exercise 1 - Was it དུམ་པ་ཆེན་པོ་ or དུམ་པ་ཚ་པོ་?

Put each of the adjectives into the right category. Note that some might fit into both. And for those which have alternative endings, write these below.

ཆ་པོ་		ཆེན་པོ་	
སྒྲིབ་	དུམ་པ་	སྒྲིབ་པོ་	སེར་སྒྲིབ་
བྲེལ་བ་	སྒྲིབ་ཆེ་	ཉམ་	བཀའ་དྲིན་
ཆེན་	དྲི་སྒྲིབ་	སེམས་ཤུགས་	ལྷན་དྲུག་
			དང་ཆུལ་
			ལྷན་གཉིགས་
			བཅོམ་འགྲུལ་
			ཁྱད་མཚན་

Exercise 2 - Can we tell people's characters from the way they speak?

Which adjective describes the people who make the following statements?

Choose from the list below.

དཔེར་ན།
ལས་ཀ་འདི་ངས་ཁྱོད་ནས་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་མེད།
ཉམ་ཆུང་

- 1 ང་ལ་དུམ་པོ་ཡོད་ན་ཡང་མི་གཞན་དག་ལ་སྤྲད་ཀྱི་མེད། { སེར་སྒྲིབ་ཆ་པོ་ }
- 2 ང་ལས་ཡག་ག་འཛུགས་སྤྲོད་པ་ཡོད་མ་རེད། { ང་ཆུལ་ }
- 3 མ་མ་མ། ང་ལ་ལས་ཀ་དང་རང་སྤྱོད་དཔེ་མང་པོ་ཡོད། ལྷན་དྲུག་སྒྲིབ་པོ་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། { བྲེལ་བ་ཆ་པོ་ }
- 4 དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ང་གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་ཡིན། { དང་པ་ }
- (དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ : by the grace of The Three Jewels)
- 5 སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་ན་ང་སེམས་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་འདུག { སྒྲིབ་ཆེན་པོ་ }
- (སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་ : to see the suffering of sentient beings)
- 6 ཁྱེད་རང་ཁྱིའདི་ལ་ཞེད་དགོས་མ་རེད། ངས་ཁོ་ཟེམ་ཆོག { སྒྲིབ་ཆེན་པོ་ }
- 7 ཡག་པོ་མི་འདུག ངའི་ཁྱིམ་མཆོས་དེས་ངའི་སྤྲུག་སྤྲུག་ལས་ཡག་ག་ཅིག་ཉོས་འདུག { ལྷན་དྲུག་ཆ་པོ་ }
- 8 ཞི་མི་ནག་པོ་མཐོང་ན་བསོད་བདེ་སྐྱེ་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། { རྒྱུ་ཆོག་ཆ་པོ་ }
- (བསོད་བདེ་སྐྱེ་པོ་ : unlucky) – very colloquial
- 9 དེབ་འདི་སྒྲིབ་པོ་ཞེས་ཅིག་མཐོང་གི་འདུག ང་ལ་ཡིན་གཅིག་མན་གཅིག་སྒྲིབ་དགོས་འདུག { དྲི་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་ }
- 10 ཁྱེད་ཕར་རྒྱགས། ང་འདི་ནས་འགྲོ་འདོད་ཡོད། ལས་ཀ་སྤྲད་དང་། { དུམ་པ་ཆ་པོ་/ཆེན་པོ་ }

དྲི་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་or དབྱིངས་ཆེན་པོ་ ལྷན་དྲུག་ཆ་པོ་or སེར་སྒྲིབ་ཆ་པོ་ ལྷན་དྲུག་ཆ་པོ་
དང་པ་ཆེན་པོ་ རྒྱུ་ཆོག་ཆ་པོ་ དུམ་པ་ཆེན་པོ་ སྒྲིབ་ཆེན་པོ་
སྒྲིབ་ཆེན་པོ་ ང་ཆུལ་ཆེན་པོ་ བྲེལ་བ་ཆ་པོ་

Exercise 3 - The functions and subtleties of adjectives

Fill in the gaps with the corresponding form of the adjective which makes the most sense. You will find the adjectives below but will have to transform them.

དཔེར་ན།

ང་གྲོང་ཁོག་ཞེ་དྲགས་སྟོགས་ཀྱི་མི་འདུག ཁ་ལག་.....ཅམ་ལྷག་རྟགས།
ང་གྲོང་ཁོག་ཞེ་དྲགས་སྟོགས་ཀྱི་མི་འདུག ཁ་ལག་**ཉུང་ཅམ་ལྷག་རྟགས།**

- ༡ མོ་ཏ་འདི་.....{ **གསར་** }.....རྒྱུ་རེད་འདུག ཁེ་ས་རང་ཉོས་པ་ཡིན།
- ༢ གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་ (by walk) འགྲོ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ས་ཆ་དེ་.....{ **ཐག་རིང་** }.....ཐག་ཆེད་འདུག
- ༣ ཕན་སེམས་བསྐྱེད་ཡག་དེ་ཉ་ཅང་གིས་.....{ **གལ་ཆེན་པོ་** }.....རེད་འདུག
- ༤ ཁོང་.....{ **ལོ་ཆེ་** }.....སའི་འདུག ཡིན་ནའི་ད་དུང་གཞོན་གཞོན་འདྲ་པོ་མཐོང་གི་འདུག
- ༥ སྤྱི་ཚལ་{ **སྐས་པ་སྐས་** }.....རྒྱུ་ལྷག་ན་འཐེན་ཐུག་དཔེ་{ **ཞིམ་པོ་** }.....ཡོང་གི་རེད།
- ༦ ཁོང་མི་{ **སེམས་པ་བཟང་པོ་** }.....ཞེ་པོ་ཅིག་འདུག མི་ཆང་མ་ལ་རྟགས་པ་བྱེད་ཀྱི་འདུག
- ༧ ཁེ་ས་ཐུགས་སློབ་ལ་དཔེ་མི་སྤྲིད་པའི་{ **སྦྱིད་པོ་** }.....བྱུང་། ང་ཚོས་མཚན་གང་གཞས་འབྲབ་པ་ཡིན།
- ༨ གོས་ཐུང་འདི་{ **ཆེ་** }.....ཐག་ཆེད་ཅང་ང་ཉོ་ཐུབ་ས་མ་རེད།
- ༩ སྐྱ་གཟུགས་བདེ་པོ་ཡིན་པས། { **ང་བདེ་པོ་བདེ་** }.....རྒྱུ་ཡིན།
- ༡༠ སློབ་ཚན་འདི་{ **དཀའ་ལས་ཁག་** }.....སའི་འདུག སྐྱུང་ཡག་གི་འགྲོ་སྒྲངས་(structures)
གསར་པ་མང་པོ་འདུག

གོང་ཆེན་པོ་ སེམས་པ་བཟང་པོ་ སྐས་པ་ བདེ་པོ་ ཞིམ་པོ་ ལོ་ཆེན་པོ་
སྦྱིད་པོ་ དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ ཐག་རིང་པོ་ གལ་ཆེན་པོ་ གསར་པ་

Exercise 4 - Not really... , Not quite ... , Not so ...

Match the questions with the corresponding answers.

དཔེར་ན།

ཁྱེད་རང་གིས་དེང་སང་སྟོག་བསྐྱེད་ཡག་གི་དེབ་དེ་ཡག་པོ་འདུག་གས། མོ་ཅམ་འདུག སྟན་པོ་རང་མི་འདུག

དྲི་བ་རྣམས།

- ༡ དགོ་ཆུན་གསར་པ་དེ་ཡག་པོ་འདུག་གས། { **ག** }
- ༢ སྟོད་ཐུང་འདི་གོང་ཁེ་པོ་འདུག་གས། { **ཆ** }
- ༣ བཀྲ་ཤིས་མི་བརྟན་པོ་ཡོད་རེད་པས། { **ཏ** }
- ༤ ཆུན་ལགས་ཀྱིས་འགྲེལ་བཤད་ཡག་པོ་བརྒྱབ་སོང་ངས། { **ཐ** }
- ༥ ཐུ་གུ་འདིས་སློབ་སྦྱོང་ཡག་ཡོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག { **ཀ** }
- ༦ ཁྱེད་རང་གི་དཀའ་རྟགས་ཀྱི་གཤིས་ཀྱི་ཡག་ཡོད་འདུག { **ཉ** }
- ༧ ཁོང་པོད་གཞས་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་རེད་པས། { **ཅ** }
- ༨ སློབ་ཚན་འདི་ལས་སྤྲོ་ཡོད་འདུག { **མ** }
- ༩ ཁེ་ས་ཚོགས་འདུ་ལ་མི་ག་ཆེད་འདུག (ཚོགས་འདུ་ : meeting) { **ཎ** }

༡༠ བྱེད་རང་གི་ཁྱོད་ཀྱི་ལས་ལྷན་གྱི་འདུག་གས། { ༨ }

ལན་ནམས།

ག་	ཨོ་ཙམ་འདུག	བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་རང་མི་འདུག
ཁ་	མང་པོ་རང་མི་འདུག	མི་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཡོད་ས་རེད།
ག་	ཨོ་ཙམ་འདུག	བོད་ཡིག་ཡག་པོ་རང་མཁུན་གྱི་མི་འདུག
ང་	མི་འདུག	ཡིན་ནའི་ངང་རྒྱད་རིང་པོ་རང་མི་འདུག
ཅ་	ཨོ་ཙམ་འདུག	དབྱིངས་ཞེ་དྲགས་རང་ཡོད་མ་རེད།
ཆ་	མི་འདུག	ཡིན་ནའི་གོང་ཆེན་པོ་རང་མི་འདུག
ཇ་	ཨོ་ཙམ་	ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་རང་མ་བྱུང་།
ཉ་	ཨོ་ཙམ་འདུག	ཕྱག་དྲོག་ཆ་པོ་སེ་མི་འདུག
ཏ་	ཨོ་ཙམ་འདུག	སྒྲོས་འཁེལ་པོ་སེ་མི་འདུག
ཐ་	ཨོ་ཙམ་འདུག	དཀའ་ལས་ལག་པོ་སེ་མི་འདུག

Exercise 5 - Who makes these statements?

Translate the following statements into English and identify the type of person most likely to make them. Examples:

སྤྱི་མཁུན། སྐད་ཆེ་ཙམ་སྒྱུར་རོགས་གནང་། ངས་ཨ་མཚན་ཡག་པོ་གོ་གི་མི་འདུག

Please, could you speak up a bit! I can't hear properly.

སྒྲིབ་ཕྱག་ student

༡ ཇའི་ནང་ལ་བྱེ་མ་ཀ་ར་ཉུང་ཙམ་སྤྱག་རོགས། ང་མངར་མོ་ལ་ཞེ་དྲགས་དགའ་པོ་མེད།
Please put less sugar in my tea. I don't sweet (things) very much. { མགྲོན་པོ། }

༢ ཁོང་འགོ་འཁྲིད་མིང་ཙམ་རེད། དོན་དག་ཡག་པོ་ཁྱོད་ནས་སྒྲུབ་གྱི་མི་འདུག
(དོན་སྒྲུབ་པ་ : to complete one's tasks) .

He/She is merely a leader by name – he/she doesn't accomplish anything at all. { མི་དམངས། }

༣ ལུས་རྩལ་མང་ཙམ་སྤེ་རོགས། བྱེད་རང་གི་ཁྲག་ཤེད་དམའ་པོ་ཞེ་དྲགས་འདུག
Please exercise more – your blood pressure is very low. { ཞེ་མ་ཆེ། }

༤ ང་ཁྱེད་རང་ཐེངས་གཅིག་ཕྱག་པ་ཙམ་གྱིས་ངའི་སེམས་པ་སྐད་དེ་ཤོར་སོང་།
With merely meeting you once, I completely fell in love. { དགའ་རོགས། }

༥ ང་ལ་སྒོར་མོ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་མ་གཏོགས་མེད། བྱས་ཙམ་དེབ་འདི་ཉི་གེ་མིན།
I only have about 50 rupees/dollars/etc., so I won't buy this book. { ཉོ་ཆ་རྒྱག་མཁན། }

༦ སྤྱག་སྤྱག་མགྱོགས་ཙམ་བཏང་ན་མ་གཏོགས་གནམ་གྱ་རྩིས་ཟེན་གྱི་མ་རེད།
Unless you drive the motorcycle faster, we won't catch the flight. { འགྲུལ་པ། }

༧ སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་སྟན་པོ་དང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འདུག
The philosophical tenets of the *Chittamatra* school (Mind-Only school) are very interesting and useful. { རང་ཆོས་སྤྱང་མཁན། }

(སེམས་ཅན་པའི་གྲུབ་མཐའ་: the philosophical tenets of the *Chittamatra* school)

གང་ཟག་ནི།

མི་དམངས་ འགྲུལ་པ་ དགའ་རྟགས་ མགོན་པོ་
ནང་ཆོས་སྤྱང་མཁན་ ཞེས་ཆེ ཉོ་ཆ་རྒྱག་མཁན་